

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobce: **Ing. J.K.**, narozený dne ...
bytem ...
zastoupený advokátem JUDr. Václavem Vlkem
sídlem Sokolovská 22, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2019, č. j. 13524/19/5100-41451-712241,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného,

kterým bylo podle § 116 odst. 1 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „*daňový řád*“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutím Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 7. 9. 2018, č. j. 1724160/18/2308-70461-401727, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 1730495/18/2308-70461-401727, a ze dne 11. 9. 2018, č. j. 1730859/18/2308-70461-401727, jimiž byla zastavena řízení ve věci žádostí žalobce o prominutí správních poplatků.

II.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě nejprve stručně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a poté konstatoval, že byl rozhodnutími správních orgánů obou stupňů zkrácen na svých právech.
3. Domníval se, že by mu správce daně měl prominout příslušenství daně, která vznikla jako úrok z prodlení z daně z nemovitých věcí (dle jen „*daň*“) za zdaňovací období roku 2012, 2013 a 2014, a to následujícími důvody. Žalobce se nyní nachází ve špatné finanční situaci zapříčiněné konkurzním a exekučními řízeními vedenými proti němu. Tato finanční situace mu neumožňuje zaplacení příslušenství daně vyplývající z platebních výměrů uvedených výše. Žalobce nemá žádný movitý ani nemovitý majetek, ze kterého by se dal uhradit příslušenství daně. Proti žalobci bylo po dobu 16 let vedeno konkurzní řízení, které bylo ukončeno rozhodnutím insolvenčního soudu - Městského soudu v Praze pod sp. zn. 59 K 4/2000, a které nabylo právní moci dne 11. 5. 2016. V tomto řízení byl veškerý majetek prodán. Po dobu řízení žalobce nemohl vykonávat podnikatelskou činnost a zlepšit tak svou situaci. Kromě něj byla konkurzem postihnuta i celá jeho rodina, o kterou se nemohl starat a řádně ji zabezpečovat. Žalobce byl přesvědčen, že kvůli dluhům vzniklým před mnoha lety nemůže být po celý zbytek života stigmatizován, a to nejen ve finanční a sociální sféře, ale díky předmětným příslušenstvím daně i ve sféře právní.
4. Dále žalobce zrekapituloval veškeré své závazky, které v současné době má. A závěrem konstatoval, že nyní pracuje u společnosti BG Karolina k. s. a veškerý příjem žalobce je 12.200 Kč brutto, tedy 10.400 Kč netto. Svoji vyživovací povinnost vůči nezletilým dětem hradí v celkové výši 1.600 Kč měsíčně. Jeho měsíční náklady na živobytí jsou: náklady spojené s bydlením ve výši cca 2.400 Kč, ve kterých je zahrnuto nájemné ve výši 500 Kč a zálohy na energie, dále strava ve výši cca 3.000 Kč a další výdaje dle aktuálních potřeb žalobce. Vzhledem k uplatňované exekuci proti žalobci by tak jakékoliv prostředky navíc byly stejně zabaveny a proto je reálně neschopný předmětné poplatky uhradit a domáhat se tak svých práv.
5. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Ve vyjádření k podané žalobě se žalovaný neztotožnil s žalobní argumentací žalobce a k jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující.
7. K námitce žalobce ohledně krácení jeho práv ve správním řízení žalovaný uvedl, že nezlehčuje žalobcem tvrzenou nepříznivou finanční a sociální situaci, ale je nucen konstatovat, že s výjimkou obecně formulované námitky o krácení práv žalobce, a tvrzení, že je reálně neschopný předmětné poplatky uhradit a domáhat se tak svých práv, neuvedl žádný konkrétní důvod a nepředložil jediný důkaz, pro který se domnívá, že napadené rozhodnutí o odvolání je nesprávné či nezákonné. Žalobní argumentace směřující k

prominutí příslušenství daně se pak podle žalovaného zcela míjí s předmětem napadeného rozhodnutí o odvolání. Žalovaný podotknul, že vzhledem k tomu, že je žalobce zastoupen advokátem, musí si být zcela vědom skutečnosti, že obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. K tomu žalovaný poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54 a ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9Afs 35/2012-42.

8. Dále žalovaný konstatoval, že v nyní projednávaném případě byly žalobcem podány žádosti o prominutí příslušenství daně, tj. úroků z prodlení úhrady daně, přičemž podaná žádost o prominutí příslušenství daně podléhá správnímu poplatku ve výši 1 000 Kč podle části I, položky 1, bodu 1, písm. c) sazebníku. Tento správní poplatek nelze prominout či jakkoli snížit nebo upustit od jeho vybrání, příp. žalobce od jeho placení osvobodit. Ani daňový řád neobsahuje žádné ustanovení, které by správci daně umožňovalo prominutí předmětného správního poplatku, ať již na žádost nebo z moci úřední. V případě absence zákonného zmocnění nelze správní poplatek moderovat, prominout ho nebo od jeho vybrání upustit, jelikož by se jednalo o porušení zásady zákonnosti a správce daně by se dopustil libovůle, což mimo jiné vyplývá z čl. 2 odst. 3 Ústavy, dle kterého lze státní moc uplatňovat jen v mezích zákona a způsobem v něm stanoveným. Zásada zákonnosti je zakotvena také přímo v daňovém řádu, konkrétně v § 5 uvedeného zákona.
9. S ohledem na výše uvedené žalovaný neměl ani žádný prostor pro správní uvážení nebo prostor pro to, aby zkoumal a hodnotil finanční situaci nebo jiné aspekty na straně žalobce. Nelze proto vinit žalovaného z krácení práv žalobce nebo z neposkytnutí či bránění ochrany jeho práv. Žalovaný se v tomto směru vyjádřil rovněž již v bodech [29] až [31] napadeného rozhodnutí, na které v podrobnostech odkázal.
10. K žalobní argumentaci mířící k prominutí výše zmíněných úroků z prodlení úhrady daně za zdaňovací období roku 2012, 2013 a 2014 žalovaný uvedl, že se míjí s předmětem napadeného rozhodnutí, neboť prominutí příslušenství daně nebylo v rozhodnutí o odvolání ani v rozhodnutích o zastavení řízení vůbec věcně posuzováno. V předmětné věci žalovaný přezkoumával, zda byly naplněny zákonné důvody pro vydání procesních rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádostí o prominutí úhrady správního poplatku spojeného s přijetím žádostí žalobce o prominutí příslušenství daně. Skutečnosti, které žalobce uvedl na podporu svého tvrzení, že mu jeho finanční situace neumožňuje zaplacení příslušenství daně, jsou v nyní řešené věci irelevantní.
11. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

12. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Posouzení věci soudem

13. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

14. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Žalobce namítal, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, protože mu mělo být příslušenství daně prominuto vzhledem k jeho špatné finanční situaci, již žalobce v žalobě podrobně popsal.
16. Soud vyšel z následující právní úpravy.
17. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb. poplatky vyměřuje, vybírá a vymáhá správní úřad příslušný k provedení úkonu, nestanoví-li sazebník jinak.
18. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb. je předmětem poplatků správní řízení upravené zvláštním právním předpisem a další činnost správního úřadu související s výkonem státní správy. Úkony, které podléhají zpoplatnění, jsou vymezeny v jednotlivých položkách sazebníku poplatků, který tvoří přílohu k tomuto zákonu (dále jen "*sazebník*"). Sazebník v jednotlivých položkách dále obsahuje případné osvobození od poplatku, úkony, které nejsou předmětem poplatku, zmocnění správního úřadu při stanovení výše poplatku, popřípadě poznámky, které upravují podrobnosti k jednotlivým úkonům.
19. Podle § 8 odst. 4 a 5 zákona č. 634/2004 Sb. jsou od poplatků osvobozeny i další osoby nebo úkony, a to v rozsahu stanoveném v sazebníku, přičemž v rozsahu stanoveném v sazebníku se správní úřad zmocňuje snížit nebo zvýšit poplatek anebo upustit od jeho vybrání.
20. V sazebníku je uvedeno v části I, položce 1, že přijetí žádosti o prominutí příslušenství daně je zpoplatněno poplatkem 1 000 Kč (bod c) s tím, že předmětem poplatku však není přijetí žádosti, pokud požadovaná úleva činí trojnásobek nebo méně než trojnásobek stanovené sazby poplatku.
21. § 2 odst. 5 daňového řádu stanoví, že příslušenstvím daně se rozumějí mj. úroky, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Úroky sledují osud daně.
22. Podle § 259 odst. 1, 2 a 4 daňového řádu platí, že pokud zákon stanoví orgánu veřejné moci pravomoc zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně, lze tak učinit na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední. K prominutí daně i příslušenství daně může dojít od vzniku daňové povinnosti až do doby uplynutí lhůty pro placení daně, a to i poté, kdy došlo k její úhradě. Proti rozhodnutí ve věci prominutí daně nebo příslušenství daně nelze uplatnit opravné prostředky.
23. § 259b daňového řádu stanoví, že daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl. Správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit, při tom není vázán návrhem daňového subjektu. Při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.
24. Podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastaví správce daně rozhodnutím řízení, jestliže jde o zjevně právně nepřipustné podání.
25. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. prosince 2011, č. j. 5 As 34/2010 – 80, platí, že zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, umožňuje správnímu orgánu

poplatek snížit, zvýšit nebo upustit od jeho vybrání *pouze v rozsahu stanoveném v sazebníku*, který je přílohou zákona o správních poplatcích. V tomto rozhodnutí se Nejvyšší správní soud věnoval tomu, zda je možné ze strany správních úřadů provést osvobození od placení správních poplatků na základě jiné právní úpravy. Nejvyšší správní soud vyslovil, že zákon o správních poplatcích je vůči jiným zákonům (daňový řád apod.) *lex specialis*. Proto, pokud zákon o správních poplatcích neumožňuje osvobození, snížení nebo upuštění od správního poplatku, nelze uplatnit jinou formu, jež by vedla k podobnému výsledku. Klíčovým je totiž pro zvýšení, snížení nebo upuštění od správního poplatku sazebník, který to umožňuje, nebo neumožňuje. Výčet obsažený v zákoně o správních poplatcích má povahu *lex specialis* a je taxativní povahy.

26. Z výše uvedené právní úpravy a judikatury vyplývá, že přijetí žádosti o prominutí daňového úroku z prodlení je zpoplatněna správním poplatkem 1 000 Kč, když jediným případem, kdy povinnost zaplatit poplatek nevzniká, je případ, kdy se žádá o prominutí úroku do výše 3 000 Kč. Na rozdíl od úpravy v soudním řízení zákon o správních poplatcích, ani jiné procesní předpisy platné pro řízení a další úkony před správními orgány, neupravují individuální osvobození od správních poplatků na základě osobních a majetkových poměrů (srov. § 138 o. s. ř., nebo § 36 odst. 3 s. ř. s.). V případě správních poplatků je nemožnost individuálního osvobození kompenzována jak osvobozením věcným, tak i osobním, přičemž s ohledem na obsah sazebníku je třeba vždy v každém jedinečném případě zvažovat, zda je namístě případné snížení nebo upuštění od správního poplatku, avšak *jedině v případě, že takovéto moderační oprávnění sazebník výslovně připouští*, jak vyplývá z odstavce 5 § 8 zákona č. 634/2004 Sb. Vedle osvobození v rozsahu stanoveném v sazebníku podle odstavce 4 § 8 zákona č. 634/2004 Sb. obsahuje odstavec 5 § 8 zákona č. 634/2004 Sb. tedy možnost ke snížení nebo zvýšení správního poplatku, včetně možnosti upuštění od jeho vybrání. Správním úřadům je v rozsahu uvedeném výslovně v sazebníku svěřeno správní uvážení vztahující se k osvobození, snížení, zvýšení nebo upuštění od správního poplatku.
27. Soud shrnuje, že právní úprava daňovým orgánům neumožňuje žalobce povinnosti uhradit správní poplatek za žádost o prominutí daňového úroku zprostit (správní poplatek žalobci prominout), a to bez ohledu na ekonomickou situaci žalobce. Právní řád nepřipouští prominutí správního poplatku ani podání žádosti o prominutí správního poplatku.
28. Napadeným rozhodnutím byly zamítnuty odvolání žalobce proti třem rozhodnutím správce daně, jimiž byla zastavena řízení ve věci žádostí žalobce o prominutí správního poplatku, a prvoinstanční rozhodnutí byla potvrzena. Prvoinstanční rozhodnutí byla odůvodněna tím, že daňový orgán nemá pravomoc prominout správní poplatek, proto byly žádosti o prominutí správního poplatku zjevně nepřipustnými podáními a bylo nutno řízení o těchto žádostech zastavit.
29. Soud zcela aprobuje závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí, že prvoinstanční orgán postupoval správně, pokud řízení o třech žádostech žalobce zastavil z důvodu absence zákonného zmocnění k prominutí úhrady správního poplatku za přijetí žádosti o prominutí příslušenství daně. Pokud žalobce podal žádosti o prominutí správního poplatku, postupoval správce daně správně, pokud řízení o takové žádosti žalobce zastavil podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, jelikož v případě žádosti o prominutí správního poplatku jde o právně nepřipustné podání. Správně postupoval i žalovaný, když žalobcovo odvolání zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí (zejména body [13] až [26]), když se zde uvedeným

skutkovým a právním posouzením se soud ztotožňuje.

30. Předmětem soudního přezkumu bylo napadené rozhodnutí týkající se zastavení řízení – šlo tedy o to, zda žádosti žalobce byly zjevně právně nepřipustnými podáními, s tím, že soud kladnému stanovisku daňových orgánů k této otázce přisvědčil. Proto jsou žalobní námitky týkající se majetkových poměrů žalobce ve vztahu k předmětu řízení zcela mimoběžné. Týž závěr o mimoběžnosti lze učinit k žalobní námitce, že správce daně měl žalobci prominout příslušenství daně, protože prominutí příslušenství daně nebylo předmětem řízení o žádosti žalobce o prominutí správního poplatku.
31. Jakkoli citlivě soud vnímá žalobcem popsanou ekonomicky neutěšenou situaci popsanou v žalobě, daňové orgány postupovaly správně a v souladu se zákonem, když k ní nepřihlédly, protože zhodnocení poměrů žalobce (vedle ostatních zákonných kritérií) by bylo na místě pouze v meritorním řízení po zaplacení správního poplatku. Jinými slovy, ať je žalobcova finanční situace jakákoli, nečiní to žalobcovu žádost o prominutí správního poplatku přípustnou. Domáhal-li se žalobce soudního přezkumu napadeného rozhodnutí z důvodu svých ekonomických poměrů, šlo tudíž o žalobní námitku zcela právně irelevantní.
32. S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

33. Soud neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. prosince 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

